

Тернопільський національний економічний університет

Кафедра економічної теорії

Міждисциплінарна курсова робота

«Економічної теорії»

на тему:

«Інфляція в Україні: аналіз динаміки та фактори впливу»

Студентки 2 курсу групи ОПЗ-21

напрямку підготовки

«Облік і аудит»

Коверко С.А.

Керівник:

Вірковська Анастасія Андріївна

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ECTS _____

Тернопіль 2017

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Теоретико-методологічні основи інфляції.....	6
2. Аналіз динаміки інфляційних процесів у національній економіці.....	11
3. Шляхи подолання інфляції в Україні.....	15
Висновки.....	19
Список використаних джерел.....	20
Додатки.....	23

План

Вступ

1. Теоретико-методологічні основи інфляції
2. Аналіз динаміки інфляційних процесів у національній економіці
3. Шляхи подолання інфляції в Україні

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

Вступ

Актуальність теми дослідження. Інфляція одна з найбільш актуальних проблем сучасності, її називають ворогом суспільства номер один. Вона тісно пов'язана з проблемою зайнятості населення, безробіттям, матеріальним і духовним благополуччям. Головна особливість інфляції полягає в тому, що вона стосується кожного. У світі немає країни, яка б тією чи іншою мірою не зазнала втрат від інфляції. Україна не є виключенням. Сучасна інфляція відбувається під впливом не тільки грошових, але і не грошових факторів і носить хронічний характер.

Багатогранним, складним процесом, який відображає всі основні проблеми і суперечності економіки будь-якої країни є інфляцією. Найбільше вона проявляється в систематичному переповненні каналів грошового обігу масою надлишкових грошових ресурсів, що веде до знецінення та додаткового перерозподілу національного доходу й національного багатства на шкоду населенню. З переходом до ринкових форм господарювання в Україні особливого значення набуває державна політика, реалізація якої спрямована на досягнення стабілізації макроекономічних параметрів економічного зростання. Якщо цей процес набуває затяжного характеру, то поглиблюється розрив між рівнем цін на внутрішньому ринку країни та на ринках інших країн і загалом на світовому ринку.

Для вимірювання рівня інфляції застосовують індекс інфляції, або, що те ж саме, індекс споживчих цін - показник, який характеризує зміни загального рівня цін на товари і послуги, придбані населенням для невиробничого споживання.

Економіка кожної окремої держави є невід'ємною частиною глобальної економіки світу. У разі світової кризи в економіці багатьох країн виникає інфляція. Україна вже не раз стикалася із загостренням цієї проблеми. Інфляція – це процес зростання рівня цін в країні в наслідок порушення закону грошового обігу. Головною формою прояву інфляції стало знецінення грошових знаків відносно вартості звичайних товарів, серед яких опинилося і золото, тобто падіння купівельної спроможності грошової одиниці. Якщо цей

процес набуває затяжного характеру, то поглиблюється розрив між рівнем цін на внутрішньому ринку країни та на ринках інших країн і світовому ринку в цілому. Виникає знецінення національних грошей щодо іноземної валюти. Це призводить до зниження валютного курсу національних грошей, що теж є проявом інфляції.

Дослідженню причин виникнення інфляції, її динаміці та соціально-економічним наслідкам присвятили свої роботи багато відомих іноземних вчених, зокрема Р. Кембелл, Р.Г. Габбард, Дж. Кейнс, С. Фішер. Явище інфляції серед видатних вітчизняних науковців досліджували: А. Гальчинський, П. Єщенко, В. Прісняков, Т. Ковальчук, М. Коваль, П. Гайдучкий та інші.

Метою курсового дослідження є визначення причин інфляційних процесів в Україні, та способи її подолання.

Для досягнення мети в роботі були поставлені й вирішені такі **завдання**:

- провести аналіз інфляційних процесів в Україні;
- виявити і систематизувати фактори, які впливають на інфляцію;
- визначити характерні тенденції інфляційних процесів національної економіки;
- проаналізувати основні шляхи подолання інфляції в Україні.

Об'єкт дослідження – інфляційні процеси в глобальній економіці в Україні, а **предмет дослідження** – механізми, методи та інструменти державного регулювання інфляційних процесів в економіці України

Методологічною основою дослідження є комплекс загальнонаукових та спеціальних методів. Зокрема, структурно-функціональний аналіз та системний підхід застосовано при дослідженні державного регулювання інфляційних процесів в умовах трансформації економіки та впливу кризових та глобальних факторів; систематизації та узагальнення – при визначенні інфляції; порівняння – при аналізуванні особливостей та причин розвитку інфляційних процесів в Україні та світі.

1. Теоретико-методологічні основи інфляції

Інфляція як наслідок негативних процесів в економіці відома вже кілька століть. Однак в економічній теорії досі не існує одного погляду на суть цього надзвичайно складного економічного явища. В економічній науці сформувалися дві основні концепції інфляції [3]:

1) інфляція — знецінення нерозмінних на золото паперових грошей внаслідок переповнення каналів обігу грошовою масою;

2) інфляція — загальне зростання цій на товари та послуги.

Представники першого напрямку намагаються довести, що інфляція можлива лише за функціонування нерозмінних на золото паперових грошей. Вони вважають, що за так званого золотого стандарту інфляція неможлива. У даному разі ми маємо рецидив металістичної теорії грошей, відомої в Європі ще у добу раннього капіталізму.

Хід думок неометалістів такий: золото має високу власну вартість, а тому не знецінюється як його паперові символічні замітники. Переповнення каналів грошового обігу золотими грішми малоімовірно, оскільки золото — втілення багатства і за таких умов воно переходить у сферу тезаврації. А за економічного буму, зростання потреб у компонентах суспільного виробництва — заощаджене золото знову повертається у сферу обігу.

Таким чином, золотий стандарт підтримує товарно-грошову рівновагу. За такого підходу, проте, звужуються характер та історичні межі інфляції, поза ними залишаються періоди функціонування товарних грошей.

Представники другого напрямку вирішальною ознакою інфляції вважають зростання цін незалежно від його причин та умов, за яких воно відбувається. Стабільність цін є для них головним показником відсутності інфляції. Тому вони визнають можливість інфляції за обігу дійсних грошей і говорять про металеву інфляцію, оскільки і за таких умов відбувається підвищення цін. Так, А. Пезенті називає інфляцією зростання цін внаслідок псування монет (золотих, срібних) або здешевлення благородного металу. Таких поглядів дотримується більшість економістів Заходу. Зокрема, П Самуельсон, К. Макконнел, Е.Дж.

Долан та інші вважають, що інфляція сталася, наприклад, під час напливу американського золота і срібла в Європу в XVI ст., оскільки товарні ціни тоді підвищились у 4-5 разів. Отже, інфляція цілком можлива і за збереження розміну паперових грошей на золото. Відтак можна використовувати паперові гроші, проте необхідно вміло керувати їхньою масою.

Ця істина торує собі шлях методом спроб і помилок. Після першої світової війни в Європі розмін банкнот на золото було припинено, лютувала гіперінфляція. Проте тяжіння до золотого гегемону залишалось сильним, і не лише у народній свідомості. Фінансові інституції робили спроби вплинути на інфляцію, збільшуючи свої золоті запаси. Золото скуповували на вільному ринку за щойно віддруковані паперові гроші. Результат виявився, однак, протилежний очікуваному, оскільки в міру зменшення кількості золотих монет в обігу з'являється "лаж" на золото як перша ознака інфляції. Інфляційний тиск надлишку паперових грошей позначався передовсім на ціні золота, навіть коли ціни на інші товари залишалися стабільними. Діло владналося після зміни пріоритетів у грошовій політиці: переходу до розпродажу золота за ринковими цінами, тобто до "викачування" зайвих банкнот з обігу та їх знищення.

Зараз золото справляє лише побічний вплив на грошовий обіг. Продаж державою золота за цінами світового ринку дає змогу закупити товари і збільшити їх пропозицію в країні, тобто частково зменшити товарний дефіцит. Але в цій операції роль золота принципово не відрізняється від ролі інших товарів, хоч воно і є товаром більш ліквідним [5].

Відтак можливості використання золотого потоку для оздоровлення грошового обігу невеликі, мають паліативний характер і неспроможні вирішити проблем інфляції.

Значні розбіжності в економічній теорії існують і щодо причин інфляції. Нині відомі такі теорії інфляції: надмірного попиту, грошових витрат виробництва та теорія інфляції як багатofакторного явища.

Теорія "інфляції попиту". Започаткував цю теорію Дж. Кейнс. Він розглядав інфляційні процеси як невід'ємну складову елементів

макроекономічної системи. У кейнсіанських теоріях наголошується, ігдо причиною інфляційних процесів є надмірний відносно товарної пропозиції попит. Перевищення попиту над пропозицією Дж. Кейнс назвав "інфляційним розривом". При цьому чинники інфляції можуть залежати як від пропозиції, так і від попиту. Дж. Кейнс зазначав: "...якщо пропозиція грошей у порівнянні з пропозицією товарів для купівлі збільшується, має місце інфляція". Він доводив, що пропозиція грошей не може безпосередньо впливати на сукупний попит, оскільки зростання грошової пропозиції підвищує ліквідність в економіці, і рівень процентної ставки (ціни за ліквідні кошти) спадає. Сукупний попит збільшуватиметься помірно, оскільки зниження процентної ставки приведе до збільшення інвестиційних витрат [10].

Теорія "інфляції витрат". Ця теорія виникла внаслідок Дальшого розвитку кейнсіанської ідеї "негрошового" механізму інфляційного процесу. У 60-ті роки в США інфляція розвивалася за відсутності надмірного попиту і за повної зайнятості, тобто всупереч теорії "інфляційного розриву". Це дало підстави стверджувати, що за умов високої монополізації виробництва і важливої ролі профспілок на ринку праці підприємці можуть підвищувати ціни, а профспілки — заробітну плату з власної ініціативи, навіть за незмінного попиту. Така ініціатива стає рушієм інфляційного процесу. Уся відповідальність за інфляцію покладається на підприємців, котрі не хочуть поступатися своїми прибутками і підвищують ціни в міру зростання виробничих витрат особливо заробітної плати, оскільки вона найбільш тісно пов'язана з інфляцією, обслуговує особисте споживання і не сприяє розширенню виробництва.

Представники монетаристської теорії пояснюють причини інфляції по-іншому. Монетаризм не просто включає проблеми інфляції до макроекономічної теорії, а вважає їх найважливішою складовою цієї теорії. М. Фрідман, засновник теорії монетаризму, розуміє під інфляцією стійке і безперервне зростання цін, спричинене надмірною, як порівняти з валовим внутрішнім продуктом, масою грошей. Монетаристи стверджують, що саме зміни грошової маси є основним чинником формування економічного циклу та

інфляції. Ці погляди на природу інфляції викладені у хрестоматійному визначенні М. Фрідмана: "інфляція завжди і скрізь є грошовим феноменом". Тобто, визнається існування прямої залежності зростання цін від збільшення грошової маси, і того, що причини інфляції треба шукати у сфері грошового обігу.

Проте досвід країн, де відбувалися інфляційні процеси, свідчить, що позиція монетаристів більш-менш відповідає дійсності щодо великих проміжків часу, а також тоді, коли зростання грошової маси відбувається швидко й у великих масштабах. Однак у короткостроковій перспективі зв'язок між грошовою масою та інфляцією не є таким очевидним. Грошова маса хоч і є головним чинником інфляції, але зовсім не єдиним.

Із середини 60-х років ХХ ст. в економічній теорії формується новий напрям: *інфляція* досліджується як багатофакторний процес, що відбувається у сфері грошового обігу та безпосередньо в суспільному виробництві. Представники сучасного монетаризму вважають, що найважливішою ознакою інфляційних процесів є тісне переплетення монетарних та загальноекономічних чинників зростання цін. Відтак, незалежно від причини початкових імпульсів, будь-яке підвищення цін призводить до необхідності збільшення обсягів грошової маси, і навпаки. Інакше кажучи, збільшення грошової маси часто буває причиною зростання цін, а його наслідком. Так чи інакше, але інфляційне зростання цін завжди супроводжується збільшенням грошової маси. Спочатку воно відбувається в активному обігу за рахунок зменшення нагромаджень чи заощаджень, а потім загальна маса грошей в обігу зростає за рахунок надмірної емісії. Канали обігу переповнюються, а грошова одиниця знецінюється, що характеризує інфляцію в її класичному вигляді.

Антиінфляційні рекомендації представників цієї теорії мають, як правило, комплексний характер і спрямовані на всі сфери економічних відносин.

Усе це підтверджує, що джерело інфляції, особливо в її найвищих формах, треба шукати не тільки в суто грошовій сфері, а й у сфері виробництва, а отже, і заходи для її подолання мусять бути комплексними, охоплювати всі складові економічної системи.

2. Аналіз динаміки інфляційних процесів у національній економіці

Інфляційні процеси в Україні були зумовлені наступними причинами:

- невиваженою первинною емісією, диспропорційністю у структурі економіки, що виникла за часів існування адміністративно-командної системи;
- залежністю українських виробників від імпорту (енергоносіїв, окремих сировинних матеріалів, комплектувальних виробів тощо);
- неефективністю безготівкової системи розрахунку, від'ємним сальдо зовнішньої торгівлі;
- низьким рівнем спроможності економіки щодо задоволення внутрішнього попиту (значна частина приросту ВВП забезпечується за рахунок компонентів, створених у матеріальній сфері) [4].

Проблема інфляції в Україні є досить актуальною в наш час і вимагає свого негайного вирішення. Варто відзначити, що ймовірність інфляційної загрози визначається системою ризиків, диференційованих за часовою та просторовою характеристиками. Особливо негативно відбивається інфляція на всіх сторонах соціально-економічного життя в Україні, що є порушенням процесу суспільного відтворення. Вона спричиняє зростання цін, зниження життєвого рівня населення, позбавлення підприємців стимулів, викривлення економічних орієнтирів, загострення економічних і соціальних суперечностей.

За підсумками 2016 року інфляція в Україні сповільнилася до 12,4%. Тобто ціни все рівно зростали, проте вже не такими шаленими темпами, як у 2015-му, коли все здорожчало майже в півтора рази.

У Нацбанку пояснили, що інфляція сповільнилася насамперед завдяки фундаментальним факторам. Про це свідчило стрімке уповільнення базової інфляції (до 5,8%). Також значний внесок мало помірне зростання цін на сирі продукти харчування. Водночас основними чинниками збільшення цін стало підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги та подорожчання палива.

Зниженню базової інфляції та загалом інфляційного тиску сприяли помірковані фіскальна та монетарна політики, зменшення інтенсивності військового конфлікту на Сході, вторинні ефекти факторів з боку пропозиції сирих продуктів харчування. Так, посилення ролі облікової ставки, її виважене зниження протягом року та зусилля уряду з утримання фіскального дефіциту в цільових межах призвели до суттєвого поліпшення інфляційних й курсових очікувань та стримували інфляцію з боку попиту. Також зниженню інфляції сприяла помірна волатильність обмінного курсу гривні, яка спостерігалася протягом більшої частини року завдяки сприятливій ситуації на зовнішніх ринках, надходженням від експорту високого врожаю зернових й олії та заходам Національного банку зі згладжування надмірних коливань курсу на міжбанківському валютному ринку.

Протягом 2016 року також зростали ціни на імпортні товари (побутова техніка, одяг та взуття). Проте здорожчання було не настільки інтенсивним, як позаторік.

Окремі товари навіть подешевшали. Наприклад, аудіо- та відеотехніка, а також обладнання для обробки інформації. Також суттєво сповільнилося зростання цін на продукти харчування з високим ступенем обробки, що пов'язано із вторинними ефектами від зниження інфляції сирих продуктів харчування", - констатують у НБУ.

Після послідовного уповільнення інфляції протягом переважної частини 2016 року з жовтня дезінфляційний тренд дещо пригальмувався через низку чинників. По-перше, через подорожчання окремих видів сировини, а саме молока. По-друге, через погіршення інфляційних очікувань на тлі посилення політичної напруги, девальваційного тиску та рішення уряду різко підвищити на початку 2017 року мінімальну заробітну плату (вдвічі - до 3,2 тис. грн)".

Завдяки високим врожаям зростання цін на сирі продовольчі товари сповільнилося до 1,2% у 2016 році проти 40,7% у 2015-му.

На це вплинула низка факторів пропозиції, дія яких була більш потужною та тривалішою, ніж передбачалося. Зокрема, мова йде про високі врожаї: в Україні - зернових, овочів та окремих фруктів, а в інших країнах – цитрусових. Так, ціни на овочі борщового набору знизилися на 43,1%. Крім того, торговельна політика РФ як щодо України (продовольче ембарго від початку 2016 року), так й інших країн забезпечила високу пропозицію продовольчих товарів на українському ринку. Наприклад, торговельні санкції РФ на поставки окремих видів сільськогосподарської продукції турецького виробництва призвели до збільшення пропозиції овочів та фруктів на ринку України та, відповідно, зниження цін, зокрема на мандарини та апельсини, а також помідори та огірки.

Ціни на м'ясо підвищилися досить стримано через обмеження на експорт свинини та курятини на тлі нестабільної епізоотичної ситуації. Водночас у 2016 році стрімко зросли ціни на молоко та молочні продукти на тлі посилення попиту з боку переробників через високі обсяги експорту молочних продуктів.

Ціни та тарифи, що регулюються адміністративно, у 2016 році зросли на 34,6% у річному вимірі. Хоча підвищення було суттєво нижчим, ніж позаторік (64,4%), воно було основною причиною зростання споживчих цін у 2016-му. Торік тривало підвищення тарифів на всі види житлово-комунальних послуг. Також продовжили зростати ціни на тютюнові вироби та алкогольні напої, у тому числі за рахунок підвищення акцизів, мінімальних цін на алкогольні напої, а також цінової політики виробників тютюнових виробів.

Ціни на пальне у 2016 році підвищилися на 19,5% (у 2015 році було 12,3%). Прискорення зростання цін відображало подорожчання нафти на світових ринках та помірну девальвацію гривні, пояснили в НБУ.

Нагадаємо, інфляція на рівні 12,4% в 2016-му є найнижчим показником за останні три роки. У 2015-му вона становила 43,3%, а в 2014-му – 24,9%.

Сухі цифри, які кардинально вплинуть на гаманець кожного українця. Головні нюанси держбюджету-2017

У держбюджеті 2017 року заклали споживчу інфляцію на рівні 8,1%.

Нацбанк прогнозує інфляцію в 2017 році на рівні 8% плюс/мінус 2%, та 5% у середньостроковій перспективі.

Крім того, у 2015 році Україна вже пережила найбільший рівень інфляції з 2000-х років – 43,3% (неофіційний рівень був ще вищим).

Для аналізу впливу інфляції на рівень курсу слід дослідити також загальний кумулятивний індекс інфляції, який показує знецінення національної валюти у 16-тикратному розмірі за відносно тривалий проміжок часу.

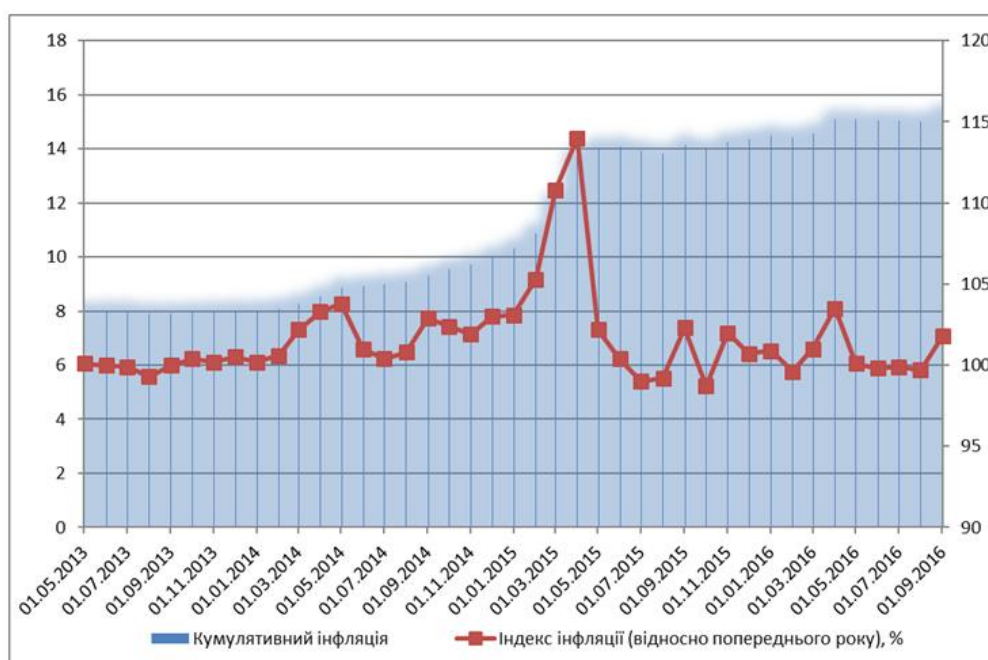

Рис. 2.1. Індекс інфляції, % [16]

Важливим фактором є те, що в Україні іноземну валюту населення використовує як засіб заощадження, причому в готівковій формі.

Аналіз інфляційних показників за останні 3 роки свідчить про те, що насправді в Україні спостерігається не зниження темпів зростання споживчих цін, а інтенсивне падіння споживчого попиту, пов'язаного зі зниженням купівельної спроможності населення і падінням зростання економіки в цілому. Це буде обумовлено нестабільною ситуацією на ринку продовольчих товарів, яка чинитиме ключовий тиск на зростання цін.

3. Шляхи подолання інфляції в Україні

Події в Україні створюють вторинні ефекти для всіх країн СНД та їх основних торговельних партнерів. У разі подальшої нестабільності зростають ризики порушення торговельних та фінансових зв'язків у регіоні. Секторальні санкції щодо РФ та геополітична напруженість призведуть до зниження інвестиційної активності в Росії, згортання інвестиційних проектів та виведення іноземних капіталів з російського ринку. Обмеження, які запровадила РФ щодо імпорту з України, країн ЄС та США, чинитимуть потужний інфляційний тиск на економіку РФ.

При цьому навіть ефективне запровадження програм імпортозаміщення, яке, на думку російських економістів, може стати стимулятором для економіки РФ, не дозволить досягти відчутних ефектів у короткостроковій перспективі. Як наслідок, слід очікувати зниження темпів зростання економіки Росії до 1,3 % у 2014 р. та 2,3 % у 2015 р. Крім того, ризики коливань світових цін на нафту внаслідок загострення конфліктів на Близькому Сході додаватимуть Росії як великому експортеру нафтопродуктів додаткового тиску на федеральний бюджет.

Інфляційні процеси могли б бути контрольованими, якби діяла довгострокова антиінфляційна програма, яка б включала заходи, що стримували б інфляцію. До таких заходів можна віднести викорінення структурних перекосів, реальну конверсію військово-промислового комплексу, ліквідацію збиткових підприємств та дефіциту державного бюджету, розвиток ринку платних послуг, зниження ліквідності грошових заощаджень населення і їх поточних доходів шляхом підвищення відсотків на депозити, активне залучення до ринкового обороту нетрадиційних товарів, таких як нерухомість та цінні папери [10].

Заходи антиінфляційного регулювання інфляції в Україні представимо у вигляді рисунка 3.1.

Рис. 3.1. Заходи антиінфляційного регулювання інфляції в Україні

Таким чином, з викладеного вище видно, що інфляція – це складний багатoproфільний процес, який впливає на ціноутворення та завдає серйозної шкоди економіці країни. Інфляція неодмінно призводить до кризи державних фінансів. Через неї реальна вартість доходів бюджету постійно зменшується, тому державі доводиться зменшувати свої витрати.

Заходи по оздоровленню фінансової ситуації в Україні дадуть позитивні результати лише за умови початкового, обов'язкового і суттєвого оздоровлення фінансів базової ланки економіки – фінансів підприємств та організацій, ефективного стимулювання ділової активності та підприємництва, продукуючого процесу.

З метою уповільнення інфляції, «зниження температури» хворої української економіки доцільно:

1. Перейти до активної грошово-кредитної політики, що передбачає активізацію участі Національного банку на міжбанківському кредитному

ринку, значне розширення об'ємів рефінансування, перш за все під кредитування інвестиційних проектів.

2. Забезпечити максимальне наближення до прогнозних орієнтирів обмінного курсу.

3. Нормативно обмежити споживче кредитування, упровадити диференційовані ставки резервування залежно від структури кредитного портфеля, забезпечити інформування позичальника про реальну ціну кредиту.

4. Упровадити з метою стимулювання заощаджень нові депозитні інструменти з процентними ставками, прив'язаними до фактичного індексу інфляції.

5. Підсилити контроль за рівнем «проблемних» кредитів дотриманням банками показників фінансової стійкості.

6. При внесенні змін до державного бюджету на найближчий рік: — мінімізувати розмір бюджетного дефіциту; — привести соціальні витрати у відповідність з реальними фінансовими можливостями держави і здоровим глуздом; — забезпечити напрям доходів від приватизації виключно на стимулювання реалізації інвестиційних програм, перш за все в галузях інфраструктури.

Заходи по оздоровленню фінансової ситуації в Україні можуть дати позитивні результати лише за умов початкового, обов'язкового і суттєвого оздоровлення фінансів базової ланки економіки – фінанси підприємств та організацій, ефективного стимулювання ділової активності та підприємництва, продукуючого процесу.

Здійснювані заходи по стабілізації фінансової та грошової системи дають утворити передумови для проведення комплексної грошової реформи та запровадження в обіг повноцінної національної валюти України – гривні.

Здійснення оздоровлення фінансової ситуації в Україні надасть змогу зупинити негативні процеси в економіці – падіння рівня виробництва, знецінення грошей, дефіцит держбюджету – та забезпечити передумови для подальшого економічного росту.

Отже, інфляція є складним і багатофакторним явищем, тому для ефективного державного регулювання інфляційного необхідно знати причини, що лежать в її основі. З цією метою, виявлено, що на зростання інфляції в Україні вплинули необґрунтований ріст зарплат, зростання грошової маси в країні та інфляційні очікування населення. Суттєво поліпшити ситуацію можна лише за умов комплексного впровадження заходів антиінфляційного регулювання. Адже економіку будь-якої країни слід розглядати як систему, організм з обмеженою кількістю прямих та опосередкованих зв'язків.

Україна, маючи значний економічний потенціал, не лише стабілізує фінансову ситуацію в країні, але й забезпечить умови "керованості" інфляційним факторам, що надасть їй змогу зайняти належне місце серед інших економічно та соціально розвинутих країн Європи.

Висновки

Існує багато причин, які призводять до інфляції. Аналізуючи інфляційні процеси в Україні, дослідники виділяють такі причини:

1. Науково-технічний прогрес не стоїть на місці, тому з роками технічне обладнання дорожчає і виникає потреба оновлювання виробництва. Відповідно, для цього потрібні додаткові кошти, це провокує подорожчання грошових ресурсів, а також підвищує інфляцію.

2. Розширення банками кредитної діяльності. Якщо масштаби кредитування розширюються у сфері реальних потреб економіки, то це викликає посилення емісії кредитних грошей, а також призводить до зростання платоспроможного попиту.

3. Занадто великі інвестиції в одні сектори економіки, а в інші – недолік інвестицій, призводить до зайвого виробництва одних товарів і до нестачі інших. Через це з'являються диспропорції в економічній системі, а також і в галузі грошового обігу.

4. Відсутність балансу між доходами та витратами. У цьому випадку з'являється дефіцит бюджету, який призводить до зростання грошової маси, через виготовлення нових грошових знаків. Недостатнє вирішення проблем управління грошовими потоками в державі як в методологічному так і в прикладному аспектах призводять до того, що у вітчизняній практиці рух коштів практично не береться до уваги. Це зумовлює ігнорування найбільш важливої – динамічної частини бізнесу і породжує низку серйозних проблем, пов'язаних з необґрунтованістю та й загостренням загальної проблеми неплатежів.

Таким чином, інфляція негативно впливає на суспільство в цілому, погіршує економічне становище, знижує реальні доходи і рівень життя, знецінює заощадження громадян. Тобто інфляційні процеси призводять до такого загострення економічних та соціальних суперечностей, що держава починає вживати заходів для подолання інфляції та стабілізації грошового обігу. Основні форми боротьби з інфляцією – грошові реформи та антиінфляційна політика (дефляційна політика та політика доходів).

Список використаних джерел

1. Береславська О. І. Валютний курс і зовнішня торгівля: теоретичні й емпіричні аспекти взаємозв'язку / О. І. Береславська // Фінанси України [Текст] — 2009. — № 3. — С. 66—76.
2. Береславська О. Чинники курсової нестабільності в Україні / О. Береславська // Вісник НБУ [Текст] — 2011. — № 2. — С. 8—14.
3. Бондар І. Р. Наслідки фінансової глобалізації для України / І. Р. Бондар // Фінанси України [Текст] — 2009. — № 8. — С. 68—75.
4. Бутенко А. І. Феномен кластера у формуванні інноваційної моделі економіки регіону / А. І. Бутенко, Є. В. Лазарева // Інвестиції: практика і досвід [Текст] — 2009. — № 2. — С. 25—28.
5. Вдовиченко Н.Є. Інфляція та її вплив на економіку України / Н.Є. Вдовиченко // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. — 2015. — №1 (78). — С. 93-102
6. Гриценко А. Монетарна стратегія: шлях до ефективної грошово-кредитної політики. Стаття друга. Архітектоніка монетарних стратегій і зарубіжний досвід їх формування та застосування / А. Гриценко, Т. Кричевська // Вісник НБУ [Текст] — 2014. — № 2. — С. 55—58.
7. Дзюблюк О. Монетаристська теорія і реалії грошово-кредитної політики в умовах перехідної економіки / О. Дзюблюк // Вісник НБУ [Текст] — 2005. — № 5. — С. 11—14.
8. Здоровик В. Інфляція в Україні / В. Здоровик // Універсам [Текст] — 2012. — № 3—4. — С. 16—19.
9. Калюжний В. Механізми розвитку та протидії інфляції в Україні / В. Калюжний // Економіст [Текст] — 2008. — № 6. — С. 16—21.
10. Ковальчук Т. Т. Макроекономічні і фінансові проблеми суверенної України [Електронний ресурс] / Ковальчук Т. Т. — Режим доступу : www.nbuv.gov.ua.
11. Кучерявенко І. А. Макроекономіка: Практикум: Навчальний посібник. — Київ: Вікар, 2009. — 240 с.

12. Макроекономіка: Навч. посібник для вузів/ І.І. Вініченко, О.В. Гончаренко, Н.В. Дацій, С.О. Корецька. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – с.76
13. Модернізація України – наш стратегічний вибір: Щорічне Послання Президента України до Верховної Ради України [Текст] – К.: [б.в.], 2013. — 416 с.
14. Науменкова С. В. Проблеми подолання негативного впливу глобальних диспропорцій та формування нового геофінансового механізму / С. В. Науменкова, С. В. Міщенко // Фінанси України [Текст] — 2009. — № 3. — С. 23—36.
15. Основні макроекономічні показники розвитку України у січні 2006–2012 років // Вісник НБУ [Текст] — 2012. — № 3. — С. 47.
16. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
17. Панчишин С. М. Макроекономіка: навч.посіб. [Текст] / Панчишин С. М. — К. : Либідь, 2001. — 616 с.
18. Петрик О. Визначення оптимального рівня інфляції для України / О. Петрик, С. Ніколайчук // Вісник НБУ [Текст] — 2007 — № 6 — С. 10—21.
19. Поважний О. С. Інноваційна складова розвитку національної економіки в умовах глобальної економічної кризи / О. С. Поважний // Економіка та фінанси в умовах глобалізації: досвід, тенденції та перспективи розвитку [Текст] : матер. наук.-практ. конф. за міжнар. уч. — Макіївка : Макіївський економ.-гуманітарний ін-т, 2014. — С. 156—157.
20. Полозенко Д. Про основні чинники подолання фінансово-кредитної кризи в Україні / Д. Полозенко // Вісник НБУ [Текст] — 2009. — № 4. — С. 28–31.
21. Радіонова І. Макроекономіка: теорія та політика: Підручник / Університет економіки та права КРОК . — К. : Таксон, 2004. — с.146

22. Тівєриадська Л.В. Інфляційні процеси та їх соціально-економічні наслідки в Україні / Л.В. Тівєриадська, А.М. Якименко // Економічний простір. – 2015. – №193. – С. 175-188;

23. Харченко Д.В. Інфляція в Україні та її безпечний рівень / Д.В. Харченко // Управління розвитком. – 2014. – №12 (175). – С. 12-14.

Додатки
Додаток А

Таблиця А.1

**Позитивний досвід провідних країн світу щодо встановлення власних
середньотермінових інфляційних орієнтирів**

Центральні банки	Інфляційний орієнтир/критерії цінової стабільності	
	показник	кількісні межі
Центральний європейський банк	Гармонізований індекс споживчих цін	Менше 2 % у середньостроковому періоді
Банк Великобританії	Індекс споживчих цін	2 % за 12-місячний період (попередній орієнтир — 25 %)
Національний банк Швейцарії	Індекс споживчих цін	Менше 2 % на рік
Резервний банк Австралії	Індекс споживчих цін	до 2 % на рік у середньостроковому періоді
Резервний банк Нової Зеландії	Індекс споживчих цін	1–3 % у середньотерміновому періоді (попередній орієнтир — 0–3 % протягом 12 місяців)

Додаток Б

Рис. Б.1 Номінальний ВВП, індекс інфляції %, 2013-2016 рр.

Додаток В

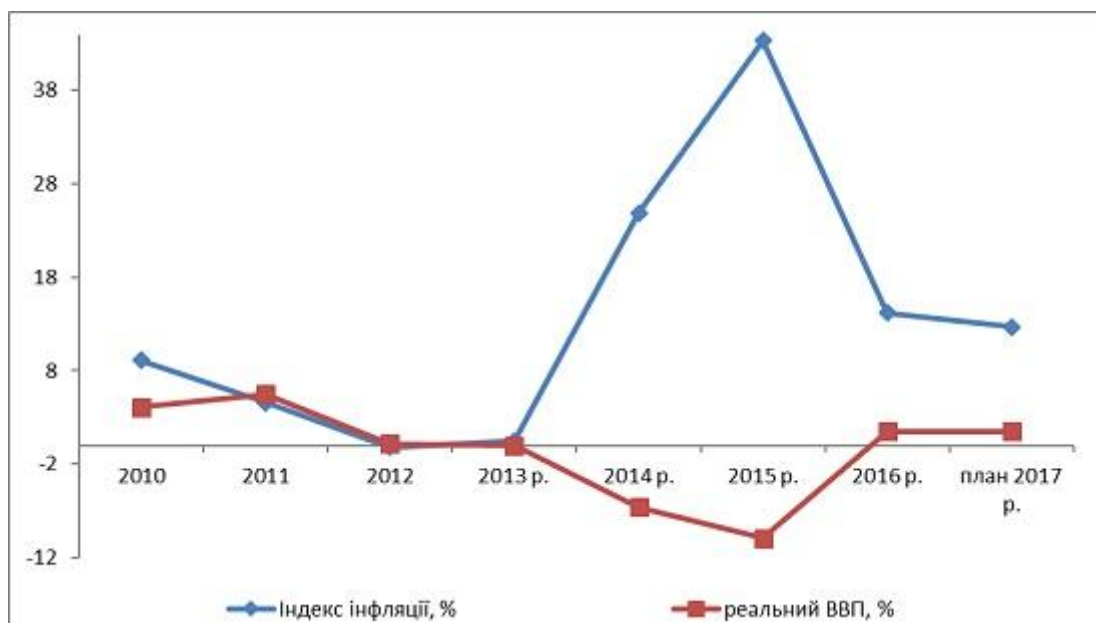

Рис. В.1 Індекс інфляції та реальний ВВП, 2010-2016 рр.